

בנק עם קשרים

מפקחת מאיר מחיר לכל בנק

כמה עולה בנק? כמה עולה חברת ביטוח? יש מחיר, אבל לא בריוק מה שאתם חושבים. למשל: בנק המירווחי רצה לקנות את הבנק הבינלאומי במחיר מוסכם של 150 מיליון דולר; זה היה כסוף בינתיים קפץ המחיר והכפיל עצמו. אבל לא לזה התכוונתי. נניח שישנו, וישנו, איש עתיד אמין לו, ולמה לו לגלגל את עושרו בבנק זר כשהוא יכול לעשות אותו דבר בבנק משל עצמו? אז במחילה, בנק זה לא קיוסק ואפילו לא, נניח, בית-מלון או מיפעל לייצור חלבה. בנק, כידוע, עוסק בכספו של הוולת.

כדי להגן על הוולת ועל כספו קיים בנק ישראל, והמפקח על הבנקים (במיקרה שלנו המפקחת על הבנקים גליה מאור) שהם הרשות המוסמכת להעניק רישיון לפתיחת בנק. והם עושים זאת לעיתים נדירות וגם אז לבנקים קיימים. אם כך הם פני הדברים, אז איך אפשר לדעת מה מחירו של הבנק, או ליתר דיוק, מה מחירו של הרישיון לבנק?

הנה, קרה הבלתי יאומן, וקבוצת משקיעים רכשה בנק. ליתר דיוק, קופת מלווה, או משהו מעין זה, שאמנם לא עסקה בכל עיסקי בנק, אבל גם כדי לרכוש בנק קיים צריך הסכמת בנק ישראל, וגם במיקרה זה לא קל לקבל הסכמה כזו. מתברר עוד משהו, שהיה ידוע מזמן, אך משום-מה נשתכח — שמלבר כסף רב, ואישור של בנק ישראל, צריך גם קשרים טובים בחוגי

השילטון; אם אותם המבקשים להם בנק נמנים עם מקורבי השילטון, יש סיכוי שהעניין ייצא לפועל.

והנה, בימים אלה שולמו עבור אותה קופה שלושה מיליוני דולר. הרי לכם המחיר. ועוד היתנו נותני הרישיון שצריך שלבנק יהיה הון עצמו של לפחות 10 מיליון דולר. מנתה, המחיר היסודי של רישיון לבנק יהיה 18 מיליון דולר. מי שירצה לקנות לעצמו בנק קיים, יוכל לעיין ברשימת המוסדות הבנקאיים המופיעים בד"ר המפקח על הבנקים ויוכל לבחור אחד מהם כיעד לרכישה.

גם חברת ביטוח זה עסק טוב. קשה, קשה מאוד לקבל רישיון, אבל כמו לכל דבר בחיים, גם לרישיון יש מחיר, וממש בימים אלה עומדת להתבצע עסקת רכישה של חברת ביטוח. המחיר: אחד וחצי מיליון דולר ועוד 4.3 מיליוני דולרים להון חוזר. גם פה צריך את ברכתו של המפקח על הביטוח, אבל היא פחות מסובכת משל הבנקים. גם פה קשרים טובים במקומות הנכונים יעזרו. ואם מצבת של החברה רע, אפשר לקנות מציאה בבנייתו של המפקח על הביטוח.

השקיה בשלטי רחוק

הנה יש עוד אנשים במדינה הזו שלא, עושים רוח, עוברים קשה, ממציאים המצאות, רושמים פטנטים ומקבלים פרסים על המצאותיהם בחו"ל. קחו למשל את המשוגע לרבר, אהרון טל, המייצר יחד עם עוד שישה עוברים מערכות פיקוד ונקרה להשקיה. הוא הישראלי הראשון שזכה בפרס אסיה על הישגיו בתחום התמחותו. יש לו 36 פטנטים רשומים בכל העולם, כמה מהם עוד מוזמן המנדט הבריטי. תארו לעצמכם שהוא מההיידים המייצא מיכשור אלקטרוני ליפאן — מכשירים למדידת רטיבות הקרקע.

הוא היה הראשון שייצר מערכות-השקיה עם פיקוד מרחוק. הוא קאלה שהבינו שכדי לדעת כמה להשקות ומתי להשקות צריך למדוד קודם את רטיבות הקרקע. הוא היה הראשון שבנה מיכשור אלקטרוני למדידת הרטיבות ועל כך הוא זכה בפרס. אבל יש לו בעיה. הוא נחבא אל הכלים. אין לו תקציבים לפירסום וליחסי-ציבור.

ממציא טל 36 פטנטים

התיווך והפער

יותר יימכר במחיר גבוה יותר, במיקרה שלנו מתברר שהמוצר הנמכר בעזה זול ב-20% מאותו מוצר הנמכר בישראל.

שתי מסקנות: אני בעד ארץ ישראל השלמה. האיש מעזה מרוויח מעט מדי, או שהסוחר הישראלי מרוויח יותר מדי. אני בעד האפשרות השנייה.

ואם ההנחה שלי נכונה, אז התלונה שלי צודקת. והתיאוריה החדשה צריכה להיות: לא אינפלציה של "בועות" כפי שטוען ארידור, אלא אינפלציה של מירווחים — המרווחים של הסוחר לעומת ההפסדים שלי. היוצרים מירווח גדול מדי, היוצר אינפלציה שלא טוב לחיות איתה.

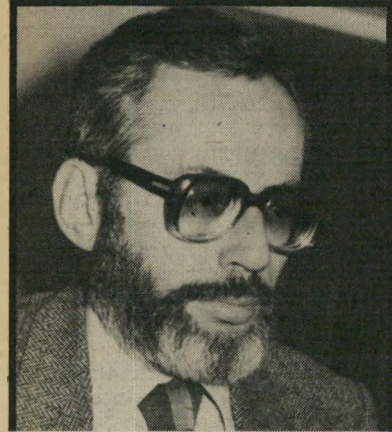
השבוע סיפרו לי סיפור מן החיים. התלוננת שבארץ הכל יקר. שאלו אותי אם אני איש ארץ-ישראל השלמה. ענית שזה ענייני הפרטי, אבל אני בהחלט מוכן לשמוע את הסיבה לשאלה. ובכן, מנכ"ל של מיפעל מאוד מסויים, שביקש להישאר בעילום שם — שמו שלו ושל המיפעל שאותו הוא מנהל — סיפר לי שאת המוצרים שלו הוא מוכר לכל מי שמוכן לקנות. לישראלים הוא מוכר במחיר זול — לסוחרים, כמובן, והם משלמים לו בממוצע תוך 40 יום. לסוחר הערבי בעזה הוא מוכר במחיר שהוא ב-15% יותר גבוה מהמחיר לישראלים ורק במזומן.

ועכשיו, מה אתם חושבים שקורה? פשוט מאוד, בניגוד לתיאוריה של עלויות, שמה שעולה

יקיר האופוזיציה

פרופסור לכלכלה באוניברסיטה הנודעת אס-איטי בארצות-הברית, אמר בשבוע שעבר שהכלכלנים הם גרועים מרופא-אילי: אם התיאוריה הכלכלית אינה מסתדרת עם המציאות המציאיים מציאות חדשה, והתיאוריה חסרת-השחר נשארת בעינה.

ר"ר פלסנר (יקיר), שהכריחה מספרת עליו שזכה באות "יקיר המערך" על תרומתו לאופוזיציה, בניגוד לעמיתיו הכלכלנים לא סמך על המציאות והמציא תיאוריה חדשה. איש לא יוכל לומר שהוא אינו משתדל להוכיח שהתיאוריה שלו לא עובדת, עובדה. השקל מתחזק ריאליט לעומת הדולר, בניגוד למה שקורה לכל המטבעות בעולם. האינפלציה גדלה ב-5.5% לחודש, במקום לשנה, החובות גדלים (של המדינה), מאזן התשלומים צולע, ביצוא יש עצירות, מס הכנסה קורע לנו את ה... ולמרות כל אלה אנחנו עושים חיים משוגעים.

יועץ פלסנר

התיאוריה לא עובדת

או לעזאזל התיאוריות והפרופסורים, המציאות טובה יותר. אגב, מתי יגמרו הרופאים את השכיחה? סוף סוף גם הם נוסעים לחו"ל, ומישהו צריך לטפל בנו.

הלהיט:

מניות מקרקעין

מי עוד נשאר כבורסה? אלה שלא יצאו משם. בשבוע שעבר שאל אותי בנקאי מה עושים. אמרתי לו: תשמע, לבורסה צריך לחזור, אין ברירה, אבל מה, כוהורות, אתה צריך שני דברים: גם להשקיע וגם לבנות אליבי, שניהם בכמה אחת. אתה שואל איך עושים את זה? יש שיטה. קורם כל נדבר על העיקרון. תיקח שליש מכספי הלקוחות שלך ותכנס. במה להשקיע? תיקף נגיע לזה. השקעת, יפה. עכשיו מה עכשיו אתה בפנים.

מבונת העתיד פחות מישקל, פחות דלק

החדשה של "פורד" עשויה מחומר זה. החברה ממשיכה בניסוייה והיא אומרת שתגיע לייצור המבונת הפלסטית ב-1986. חברת הכימיקלים הענקית "דו-סרנטי" פיתחה פלסטיק עמיד בהתנגשויות בשם איזל 900, ועוד חומר בשם דרלון המבוסס על ניילון.

וההפתעה האחרונה היא מנוע ש-90% ממנו עשוי מחומר פלסטי הקרוי טורלון. מישקלו כמחצית ממנוע רגיל והוא חסכוני יותר בצריכת דלק, אך עולה 500- דולר יותר ממנוע רגיל. הסוסיאטא מתה. יחי הפלסטיק.

מכונית פלסטית

מכונית העתיד, אם לא איכפת לכם, תהיה עשויה רובה, אם לא כולה, מחומר פלסטי בשם קסנוי (ק' שוואית, ס' סגולה) וזה יקרה ב-1986. ועכשיו נסביר למה וכמה.

הלומם של הצני הפלסטיק הוא מכונית שכולה פלסטיק. ברור למה. היום במכונית שמישקלה טונה וחצי רק 150 קילוגרם הם חומרים פלסטיים. הסיבה: החומרים הפלסטיים הידועים לנו היום אינם עומדים בהתנגשות. כאשר מקשיחים אותם, הם אינם ניתנים לעיבוד והם יקרים מאוד. קשה גם לצבוע חומרים פלסטיים.

שתי חברות אמריקאיות נודעות, גנרל אלקטריק ודורפונט, סבורות שהן יוכלו לפתור בעיות אלה. כבר בספטמבר השנה תוציא גנרל מוטורס לשוק מכונית-ספורט שרק המרכב עשוי פלדה וכל גוף המכונית עשוי מפלסטיק מחוזק בזכוכית. המחיר: 10 אלפים דולר.

פלסטיק שני יתרונות בולטים על פני מתכות. ראשית, החומרים הפלסטיים קלים ופחות מישקל במכונית פירושו חיסכון בדלק. שנית פלסטיק אינו מתלדד.

גנרל אלקטריק פיתחה חומר פלסטי חדש, החזק כמו מתכת ויותר קל לייצור מאשר פלסטיק מחוזק בזכוכית. החומר החדש קרוי קסנוי, ומה שעניין אתכם לדעת, הפגושים של "הסיריה"

הבורסה

אם השוק עולה, הלקוחות שלך ישמחו לשמוע על כך והטענה היחידה שלהם תהיה, למה רק שלישי. אם השוק ירד, הלקוחות שלך יבואו בטענות, אבל ישמחו לשמוע שרק שלישי מכספם בפנים.

עכשיו הגענו לשאלה המרכזית: כמה להשקיע? אני מצטער. כדרכי, אני לא ממליץ על מניות מסוימות. על אלה יכולתם לקרוא בשבוע שעבר בהארץ. הרשימה שם יפה, לא מלאה, ויש שם גם כמה מניות לא כל כך שייכות.

אני מציע, לפי דרגת הסיכון, להשקיע במט"ח (דולרים), קרנות המתמחות במניות, ומניות של חברות מקרקעין. צריך לעקוב אחרי המתרחש. הדולר יקנה את עולמו מחדש. כמו בכל דבר, הבעיה היא העיתוי: אני מהמר על טווח של שלושה חודשים. הבורסה תצא מוקסאונה; כולם יחזרו מחו"ל ועימם הרצון לחזור ולהשקיע. מניות חברות המקרקעין הן היום המציאה בשוק. וקרקע, בניגוד לחלבה, אינה מתבלה, אלא אוזלת וזה מה שהופך אותה ליקרה יותר.

ולעניין אחר. מישהו מבאי הבורסה הציע למנכ"ל בנק הספנות להחליף את שם הבנק לשם יותר מתאים: בנק הדם. ההצעה לא נגנזה. אבל הבנק מסרב לדון בה.

ועוד משהו בעניין קרנות הנאמנות. כסוף חודש זה מסתיימת המחצית הראשונה של השנה. וזה תאריך מתאים להציג הישגים. וזו לא הסיבה היחידה מדוע כל הבנקים מוכרים היום במיסגרת של מיכצעים את יחידות ההשתתפות בקרנות במחיר היסודי, המופחת. אבל, זו סיבה טובה למי שרוצה להיכנס כוהירות לשוק, לעשות זאת עכשיו.

ועצה נוספת. מוקדם עדיין להיכנס להנפקות, למרות חתימות היתר בכמה הנפקות בשבועות האחרונים. תנו לחתמים לשבור את הראש, הם גם יגיעו אליכם, אם דרך הקרנות או אחרי כמה שבועות כשאפשר יהיה לראות איך השוק מתייחס להנפקה החדשה. ועוד עצה. מי שמוכן לעבור את מחסום המרחק, יכול לגשת לבנקים ולברוקרים המתמחים במניות היש-ראליות הנסחרות בבורסות של ניו-יורק, ולהשקיע דרכם. שם כל דולר הוא ריאלי, והשוק שם עולה.